

BECERİ DOKUSU GELİŞTİRME POLİTİKASI

PD-4

Rev. No: 2.0 Tarih :Temmuz, 1991
Rev. No.2.1 Tarih: Haziran, 2000

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

Sedat Simavi Sokak No:29/Z-1

06550 Çankaya/ANKARA

Tel:+90(312) 442 07 60 Faks: +90(312) 442 07 76

<http://www.beyaznokta.org.tr>

e-mail: bnv@beyaznokta.org.tr

İÇİNDEKİLER

1.Giriş

2.Tanımlar

3.Beceri dokusu geliştirme politikasının hedefleri

4.Politikanın araçları

4.1-İstihdam ve gelir ile beceri arasındaki ilişkinin, konuyla ilgili taraflarca benimsenmesinin temini

4.11-İstihdam ve gelir ile beceri arasındaki ilişkileri açıklayan basılı, görsel ve işitsel malzeme hazırlanması

4.12-Konu ile ilgili taraflar için bir "erişme bilgileri veri-temeli" oluşturulması

4.13-(4.11) de anılan malzemelerin, (4.12) de anılan taraflara iletilmesi ve incelenmesinin temini

4.14-Konu ile ilgili taraflar için özel ilgi çekme araçları

4.141-Milletvekillerinin ilgisini çekme araçları

4.1411-TBMM'de gündem dışı konuşmalar yapımı

4.1412-Denetim araçları yoluyla ilgi oluşturma

4.1413-Yasa teklifleri hazırlanması

4.142-Hükümet üyelerinin ilgilerini çekme araçları

4.1421-(Beceri Dokusu Geliştirme) konusu çevresinde lobi yapacak milletvekili grubu oluşturulması

4.143-Yerel yönetimlerin ilgilerini çekme araçları

4.1431-Gider Bölüşümü Anlaşmaları (GBA)nın desteklenmesi

4.1432-Belediye Meclisleri içinde beceri geliştirme lobileri oluşturulması

4.1433-İl Genel Meclisleri içinde beceri geliştirme lobileri oluşturulması

4.1434-"en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

4.144-Üniversitelerin ve akademisyenlerin ilgilerini çekme araçları

4.1441-GBA'nın desteklenmesi

4.1412-Konu ile ilgili araştırmaların desteklenmesi

4.145-Bürokrasinin ilgisini çekme araçları

4.1451-Hükümet-Bürokrasi arasındaki yaptırım ilişkisinin kullanılması

4.1452-Çeşitli bürokratik kademeler için eğitim faaliyetleri düzenlenmesi

4.146-Meslek kuruluşlarının ilgilerini çekme araçları

4.1461-GBA'nın desteklenmesi

4.1462-"en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

4.147-Basın kuruluşlarının ilgilerini çekme araçları

4.1471-İstihdam, ek gelir ve beceri köşeleri teşkilinin özendirilmesi

4.1472-GBA'nın desteklenmesi

4.148-Düşünürlerin ilgilerini çekme araçları

4.1481-Konu ile ilgili makale yarışmaları düzenlenmesi

4.149-Gönüllü kuruluşların ilgilerini çekme araçları

4.1491-GBA'nın desteklenmesi

4.1492-Mektup kampanyalarının desteklenmesi

4.1493-"en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

4.1494-Çalışma Dokümanı üretimlerinin desteklenmesi

4.2-Beceri Kazandırma konusunda mevzuatın geliştirilmesi

4.21-Çeşitli Beceri Kazandırma programlarını ve bunlarla ilgili organizasyonları tanımlayan mevzuat

4.211-Özel girişimciler eliyle yürütülecek Beceri Kazandırma programları

4.212-Devletin yürüteceği Beceri Kazandırma programları

4.213-Kamu kuruluşlarının yürüteceği Beceri Kazandırma programları

4.22-Beceri Kazandırma ile ilgili organizasyonlar arasındaki koordinasyonu tanımlayan mevzuat

4.23-Asgari Personel Nitelikleri Yönetmeliği

4.3-Çeşitli becerilerin kompoze edilebileceği bir müfredatın geliştirilmesi

4.31-Öz Beceriler sisteminin tanımlanması

4.32-Modüler İstihdam Becerileri Sistemi (MİBS) tanımlanması

4.33-Mevcut meslek eğitimi sisteminin, Öz Beceriler ve MİBS 'e dayandırılması

4.4-Sertifika sistemi

4.41-Sertifika sisteminin tanımlanması

4.5-Beceri Kazandırma teknolojilerinin geliştirilmesi

4.51-Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) ve Videodisk Destekli Eğitim (VDE)

4.511-BDE / VDE yoluyla eğitim verecek olan küçük eğitim girişimcilerinin desteklenmesi

4.6-Beceri Kazandırmayı destekleyici araçlar

4.61-Okumanın yaygınlaştırılması

4.611-Okumayı özendirme kampanyaları düzenlenmesi

4.612-Hızlı okuma kursları düzenlenmesi

4.613-Her yerleşim birimine bir kitaplık programı

4.614-Okuma malzemelerinin alışına sübvansiyon uygulanması

4.62-"Milli Yayın Sınıflandırma " esaslarının belirlenmesi

4.63-Okuma malzemesi hazırlama

4.631-Çeviri hizmetlerinin teşviki programı

4.632-Yabancı dilde hazırlanmış "Pratik Fayda Sağlayıcı" yayın dizilerinin çevrilmesi

4.633-Gençlere yönelik popüler konularda periyodikler yayımlanmasının teşviki

4.634-Mikroform kitaplıklar kurulması

4.635-"Her Köye Bir Bilgisayar"

4.636-Yabancı dil öğreniminin teşviki

4.64-Bilgiye erişme imkanlarının artırılması

4.641-"Türk-Net" kurulması

4.642-Mevcut bilgi ağlarının kullanıma hazır hale getirilmesi

4.643-Gelişmiş ülkelerin kütüphaneler kurmasının sağlanması

4.644-Bölgesel video eğitim malzemeleri merkezleri kurulması

4.65-Beceri Kazandırma ile ilgili kurumların reorganizasyonu

4.651-İş ve İşçi Bulma Kurumunun reorganizasyonu

4.652-Özel iş ve işçi bulma kurumları kurulması

4.66-İşgücü Piyasası Enformasyon Sistemi kurulması

4.7-Spor becerilerinin geliştirilmesi

4.71-"Her Mahalleye Bir Spor Tesisi" programı

4.72-"Spor Eğitimi Kredisi" sistemi

4.73-Mevcut spor tesislerinin kapasite kullanımının artırılması

4.8-Uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesi

4.81-Beceri ile ilgili yabancı kuruluşlar veri-tabanı geliştirilmesi

4.82- Beceri ile ilgili yabancı kuruluşlar masası oluşturulması

4.9-Mevcut Beceri Kazandırma kuruluşlarının performanslarının geliştirilmesi

4.91-Mevcut Beceri Kazandırma kurumları envanteri

4.92-Mevcut kurumların performans eleştirisi ve geliştirici önlemler üretilmesi

4.A-Beceri Kazandırma için finansman kaynakları geliştirilmesi

4.A1-Mesleki Eğitim Fonu

4.A2-İstihdam Fonu

4.A3-Genel Bütçe katkısı

4.A4-Eğitim kredisi sistemi

4.B-Programın yönetimi

1. GİRİŞ

Bu Politika Dokümanı'nın temelinde bir kabul bulunmaktadır. O da, toplumumuzun işgücünü oluşturan kişiler ile bu işgücüne katılmak üzere yetiştirilmekte bulunan çocuk ve gençlerimizin beceri dokularının* yetersizliğidir.

Ancak, yeterlik ya da yetmezlik görelidir. Mutlaka bir mukayese temeline göre ifade edilmelidir. Mukayesenin temeli, rekabet ettiğimiz toplumlardaki insanların **Beceri Dokuları** dır.

Bu dokuları direkt olarak karşılaştırmak yerine, bu dokular kullanılarak üretilen mal ve hizmetleri karşılaştırmak daha pratiktir. Karşılaştırma böyle yapılırsa, gelişmiş ülkeler ve ülkemiz insanların üretmekte oldukları mal ve hizmetlerin içine *gömülü* bulunan *beceri* ler açısından yetersizliğimiz açıkça görülecektir.

İnsanlarımızın Beceri Dokusu yetmezliğine yol açan sebepler gözönüne alınarak, bu dokümanda tanıtılan çeşitli araçlar geliştirilmiştir. Ancak şu bir gerçektir ki, Beceri Dokusu Geliştirme Politikası'nın hedeflerine varabilmek için kullanılacak araçların alternatifleri de geliştirilebilir.

Bu dokümanın bir amacı da, bir bakıma diğer siyasi partileri de benzer amaçlı dokümanlar (ve dolayısıyla yazılı taahhütler) üretmelerini tahrik ederek, konular üzerinde daha sistemli ve somut biçimde durulmasını sağlamaktır.

2.TANIMLAR

Burada verilen tanımlar bu dokümana özgü tanımlardır.

Beceri Toplumun gereksindiği mal ve hizmetlerin üretilebilmesi için gerekli olan ve eğitimle kazanılabilen niteliğe denilmiştir. Bu nitelik, bilgi, akli beceri ya da fiziki bir beceri ya da bunların bir bileşimi olabilir.

Beceri Dokusu Bir toplumdaki insanların becerilerinin birlikte oluşturduğu genel nitelik düzeyi

Nitelik Dokusu Beceri, zeka, ahlak ve ruhsal sağlıktan oluşan bileşime "nitelik"; insanların ortalama nitelik düzeyine de *Nitelik Dokusu* adı verilmiştir.

Gider Bölüşümü Anlaşması (GBA) Bir işin yapılmasını özendirmek için, o işin sebep olabileceği giderlerin bir kısmının karşılanacağını taahhüt edildiği anlaşmalardır. Örneğin; bir bakanlık Bedensel Engellilere yönelik bir programa belediyelerin katılımını teşvik için doğacak masrafı bölüşmeyi önermesi bir GBAdır.

Veri Tabanı (Data-base) Belli bir amaca yönelik bilgileri içinde bulunduran kayıtlar dizisi, kütük.

Çalışma Dokümanı Bir sorun alanına çözüm önermek veya çözümleri desteklemek gibi amaçlarla kurulmuş bulunan kuruluşlarca kullanılan bir araçtır.

Sorun alanına yol açan sebepler ve bu sebeplere yol açan sebepler ilk sistematik biçimde sıralanır. Böylece oluşan dokümana *Çalışma Dokümanı* adı verilmiştir.

* Beceri Dokusu tanımı için Bkz : "Tanımlar"

Çalışma Dokümanları, içerdği sorun(lar)a çözüm geliştirmek durumunda olan kuruluşlara tevdi edilerek çözüm geliştirmeleri tahrik olunur. Bu yolla, kuruluşlar arasında bir rekabet ortamı yaratılabilir.

En iyi...yarışması Herhangi bir iş dalında çalışanlar (örneğin marangozlar, duvarcılar, oto tamircileri, bilgisayar programcıları gibi) arasında düzenlenen ve kısa bir süre boyunca (2-3 saat gibi) onları yarıştırmak, dar bir çevre içinde (bir mahalle veya ilçe gibi) o dalın en iyileri ni seçmeye yönelik yarışmalardır. Yarışma sürerken bir yandan da çeşitli eğlence faaliyetlerine (müzik vb) yer verilir. Böylece, katılanlar eğlenceli saatler geçirirlerken, bir yandan da şu mesaj verilmiş olur: **Herhangi bir konuda en iyi olmak önemlidir!**

3.BECERİ DOKUSU GELİŞTİRME POLİTİKASININ HEDEFLERİ

Toplumumuzun işgücünü oluşturan kişiler açısından:

(1)Beceri düzeylerinin artırılarak, ürettikleri mal ve hizmetlerin nicelik ve özellikle kalitesinin artırılmasının sağlanması,

(2)Yeni beceriler edinerek, gelir düzeylerini artırabilmelerini sağlamak,

(3)İşlerini kaybetmeleri ihtimalleri karşısında, yeni beceriler kazanarak istihdam edilebilirliklerinin korunması.

Toplumumuzun işgücünü oluşturmak üzere yetiştirilmekte bulunan çocuk ve gençlerimiz açısından:

Rakiplerimizle eşdeğer beceri düzeyine sahip olabilmelerini teminen, çocuk ve gençlerimizin öğrenme profillerinin* saptanarak, uygun öğrenme teknolojilerinin kullanılması,

Bir istihdam imkanı bulamamış kişiler açısından:

Onlara işgücü piyasasının gerektirdiği becerilerin kazandırılması,

Yeni eğitim teknolojilerinin araştırılması ve adaptasyonları amacıyla:

(1)Öğretme kavramı yerine öğrenme kavramının geçirilmesi

(2)Uygun beceri modüllerinden oluşan bir müfredat geliştirilmesi ve bu yolla, kişilerin sürekli değişim ortamının gerektirdiği yeni beceri ihtiyaçlarının kolaylıkla karşılanabilmesinin temini,

(3)Yeni teknolojilerin Beceri Kazandırma amacıyla kullanılması,

Beceri Dokusu Geliştirme Politikasının hedefleridir.

4.BECERİ DOKUSU GELİŞTİRME POLİTİKASININ ARAÇLARI

4.1- İstihdam ve gelir ile beceri arasındaki ilişkinin, konuyla ilgili taraflarca benimsenmesinin temini

4.11- İstihdam ve gelir ile beceri arasındaki ilişkileri açıklayan basılı, görsel ve işitsel malzeme hazırlanması

(4.12) de belirtilen çeşitli kesimlerin kavram dağarcıklarına uygun tasarlanmış çeşitli basılı, görsel ve işitsel malzemelerin üretilmesi öngörülmektedir.

4.12- Konu ile ilgili taraflar için bir "erişme bilgileri veri-temeli" oluşturulması

İstihdam ve gelir ile beceri arasındaki ilişkinin benimsenmesi gereken kesimler şunlardır:

- Milletvekilleri
- Hükümet üyeleri
- Yerel idareler
- Bürokratlar

* Öğrenme profili : Kişilerin kültürleri, içinde buldukları sosyal çevreler ve diğer bireysel faktörlerce belirlenen öğrenme niteliklerine (öğrenme hızı, çeşitli öğrenme araçlarına karşı duyarlılığı vb) verilen addır.

- Akademisyenler
- Araştırma kuruluşları
- Basın mensupları
- Askeri kesim
- Gönüllü kuruluşlar
- TV ve radyo kuruluşları
- Düşünürler
- Üst düzey devlet görevlileri

(4.11) de açıklanan malzemelerin bu kesimlere iletilebilmesi için, erişim bilgilerini (adres, telefon, fax, vb) içeren bir veri-tabanı oluşturulması ön görülmektedir.

4.13- (4.11) de anılan malzemelerin, (4.12) de anılan taraflara iletilmesi ve incelenmesinin temini

Kişi veya kuruluşların adreslerine ulaştırılan basılı malzemeler, genellikle tam olarak ulaşması gerekenlere ulaşmamaktadır. Bunun nedeni, benzer birçok bilginin arasında önemli olanların ayırılmadığı güçlüğ ya da sekreteriyaların gerekli ilgiyi göstermemesidir.

Buna göre, basılı, görsel ve işitsel malzemenin sadece "yollanması" değil, bunların önemli olduğuna ilginin çekilebilmesi de gerekmektedir.

İlgi çekme için bazen telefonla uyarma, bazen de bizzat ziyaret gibi yöntemler kullanılması gerekmektedir.

Bir halkla ilişkiler kuruluşunun bu konuda araştırma yaparak, üretilen malzemelerin kişilerin doğrudan dikkatlerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

4.14-Konu ile ilgili taraflar için özel ilgi çekme araçları

4.141-Milletvekillerinin ilgisini çekme araçları

4.1411-TBMM'de gündem dışı konuşmalar yapımı

Zaman zaman yapılabilecek gündem dışı konuşmalarla milletvekillerinin ilgisi çekilebilir.

4.1412-Denetim araçları yoluyla ilgi oluşturma

Sözlü soru, yazılı soru, Meclis araştırması, gensoru yollarıyla konu üzerinde duyarlık yaratılmalıdır.

4.1413-Yasa teklifleri hazırlanması

Beceri dokusunun geliştirilmesini teminen, bu politika dokümanında öngörülen çeşitli araçlar hakkında yasa tekliflerinin verilmesidir.

4.142-Yerel yönetimlerin ilgilerini çekme araçları

4.1421-Gider Bölüşümü Anlaşmaları (GBA)nın desteklenmesi

Yerel yönetimlerin, beceri konusunda faaliyette bulunmaları, bir ölçüde onların bu konuda yapmaları gereken harcamaların başka kuruluşlarca karşılanmasına bağlıdır. GBA, bunu sağlayabilecek bir araçtır.

Bu politikaların yönetiminden sorumlu merci (Bkz.4.12) tarafından geliştirilecek GBA, yerel yönetimlere duyurulacak ve teşvik edilmeleri sağlanmış olacaktır.

4.1422-Belediye Meclisleri içinde beceri geliştirme lobileri oluşturulması

(4.1421)dekine benzer şekilde, belediye meclisleri üyeleri içinde beceri konusuna duyarlı kişilerin belirlenmesi ve duyarlık grupları oluşturulması öngörülmektedir.

4.1423-İl Genel Meclisleri içinde beceri geliştirme lobileri oluşturulması

(4.1432)ye benzer şekilde İl Genel Meclisleri üyeleri içinde duyarlık grupları oluşturulmasıdır.

4.1424-"en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

Yerel yönetimlerin en kolay benimseyebilecekleri bir araçtır. Her yerel yönetim çevresi içinde yaşayanların, hem eğlence, hem yarışma ve hem de öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabilecek olan " *en iyi ... yarışmaları*" nın esası için Bkz : Tanımlar.

Bu tür faaliyetlerin giderlerinin bir kısmının, GBA yoluyla bir diğer kuruluşça (örneğin idarece) karşılanması, onu düzenlemek durumunda olanları cesaretlendirir.

4.143-Üniversitelerin ve akademisyenlerin ilgilerini çekme araçları

4.1431- GBA'nın desteklenmesi

(4.1424)dekine benzer yarışmaların üniversitelerce desteklenmesidir.

4.1432-Konu ile ilgili araştırmaların desteklenmesi

Üniversiteler ya da bireysel olarak akademisyenlerce, istihdam, gelir ve beceri konularında yapılabilecek çok sayıda araştırma mevcuttur.

Mali olarak desteklemek suretiyle bu araştırmalar yaptırılabilir ve ayrıca bu yolla üniversite ve akademisyenlerin ilgileri konu üzerine de çekilmiş olur.

4.144-Bürokrasinin ilgisini çekme araçları

4.1441-Hükümet-Bürokrasi arasındaki yaptırım ilişkisinin kullanılması

İdare, bürokrasi üzerindeki yaptırım yetkilerini kullanarak, istihdam, gelir ve beceri arasındaki ilişkinin benimsenmesini sağlayabilir.

4.1442-Çeşitli bürokratik kademeler için eğitim faaliyetleri düzenlenmesi

İdarenin yaptırım yetkisi yerine, mümkün olan her halde idare personelinin eğitimi yolunun kullanılması düşünülmelidir. Çeşitli hizmet içi eğitim programları yoluyla, anılan ilişkinin benimsenmesi sağlanabilir.

4.145-Meslek kuruluşlarının ilgilerini çekme araçları

4.1451-GBA'nın desteklenmesi

(4.1431)dekine benzer bir uygulama, meslek kuruluşları için de söz konusu olabilir.

Ancak, çok sayıda, küçük ve mali gücü düşük meslek kuruluşu yerine, bunların üst kuruluşları ile benimsenmelidir.

4.1462-en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

(4.1424)de anılan "en iyi... yarışmaları" nın paraca desteklenmesi ya da bizzat kuruluşlarca desteklenmesi öngörülmektedir.

4.146-Basın kuruluşlarının ilgilerini çekme araçları

4.1461-İstihdam, ek gelir ve beceri köşeleri teşkilinin özendirilmesi

Basında ayrılabilir köşelerin, gerek basın mensupları arasında gerekse kamuoyunda duyarlık yaratması beklenmelidir.

4.1462-GBA'nın desteklenmesi

(4.1431) benzeri uygulamalar basın için çekici olabilir.

4.147-Düşünürlerin ilgilerini çekme araçları

4.1471- Konu ile ilgili makale yarışmaları düzenlenmesi

Basın, üniversiteler, meslek kuruluşları, gönüllü kuruluşlar gibi organizasyonların çağrısı ile, istihdam, gelir ve beceri arasındaki ilişkiyi işleyen makalelerin yer alacağı ve en iyilerine ödül dağıtılacak yarışmaların düzenlenmesidir.

4.148-Gönüllü kuruluşların ilgilerini çekme araçları

4.1481-GBA'nın desteklenmesi

(4.1431) benzeri uygulamalar öngörülmektedir.

4.1482-Mektup kampanyalarının desteklenmesi

Gönüllü kuruluşların yürütebileceği çalışmalardan birisi de mektup kampanyalarıdır. Gönüllü kuruluşlara, beceri ve istihdam ile ilgili kişi ve kuruluşların adresleri temin edilebilir. Ayrıca, bu tür kampanyaların mali olarak desteklenmesi de öngörülmektedir.

4.1483-en iyi.... yarışmaları" desteklenmesi

(4.1424)de anılan yarışmaların gönüllü kuruluşlarca da düzenlenmesi ve/ya desteklenmesi öngörülmektedir.

4.1484-Çalışma Dokümanı üretimlerinin desteklenmesi

Gönüllü kuruluşların en etkin faaliyet konularından birisi de *Çalışma Dokümanı* * üretimidir.

4.2-Beceri Kazandırma konusunda mevzuatın geliştirilmesi

4.21-Çeşitli Beceri Kazandırma programlarını ve bunlarla ilgili organizasyonları tanımlayan mevzuat

Halen Beceri Kazandırma konusunda faaliyet gösteren çeşitli kuruluşlar mevcuttur. Ancak, bu kuruluşlar gerek sayı, gerekse hizmet kapsamı açısından yeterli değillerdir.

Bu araç, Beceri Kazandırma konusunda uygulanması öngörülen programlarla, bunları uygulayacak organizasyonları bir yönetmelik aracılığı ile tanımlamayı amaçlamıştır. Bu programlar şunlardır :

4.211-Özel girişimciler eliyle yürütülecek Beceri Kazandırma programları

Beceri Kazandırma programlarının esası, bunların özel girişimciler eliyle düzenlenmesidir. Başlangıçta, programların finansal olarak desteklenmesi öngörülmekte ise de nihai durumda bu desteğin minimize olacağı düşünülmektedir.

4.212-Devletin yürüteceği Beceri Kazandırma programları

Çeşitli Bakanlıklar ile bunlara bağlı ya da ilgili kuruluşlarca yürütülecek Beceri Kazandırma programları için ilke, Devletin "yapmak yerine, yapılmasına uygun ortam yaratmak" görevine sahip olduğudur.

Devlet ancak, bu ortam yaratıcılık işlevini tam yapar hale gelene kadar, öncü örnekler verebilmek, özel girişimcileri cesaretlendirmek gibi nedenlerle bizzat Beceri Kazandırma programları yürütebilecektir.

Çeşitli Bakanlıklarca yürütülecek programlarda uyulması gereken koordinasyon ilkesi, uygulanacak muhtelif kuralların (eğitici ücretleri, kursiyerlere maddi destek, iş kazalarına karşı güvence vb yönünden), Devlet açısından çelişik durumların ortaya çıkmamasıdır.

Bu koordinasyonu sağlamak, istihdam işleriyle yükümlendirilecek bir Devlet Bakanının görevi olacaktır. Bunun dışında, muhtelif kuruluşlarca düzenlenecek çeşitli programların, bir yapıcı rekabet ortamı yaratacağına inanılmakta ve bu sebeple yararlı görülmektedir.

4.213-Kamu kuruluşlarının yürüteceği Beceri Kazandırma programları

Gönüllü kuruluşlar da dahil olmak üzere, yerel yönetimler, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Meslek Teşebbüsleri, Üniversiteler ve benzeri kamu kuruluşlarının düzenleyebileceği Beceri Kazandırma programları, özel girişimcilerin tabi olduğu esaslar çerçevesinde yürütülecektir. (Bkz. 4.211)

* Çalışma Dokümanı tanımı için : Bkz. Tanımlar

4.22-Beceri Kazandırma ile ilgili organizasyonlar arasındaki koordinasyonu tanımlayan mevzuat

Halen Beceri Kazandırma konusunda faaliyet gösteren çeşitli kuruluşların çalışma alanları ve yetkileri tanımlanmadığı için aralarında yetki tartışmaları vardır.

Bu tartışmalı ortam dönerek, Beceri Kazandırma faaliyetlerinin aksamasına ve sonunda da durmasına neden olmaktadır.

Bu araç yardımıyla yapılmak istenilen, bu organizasyonların tadat edilmesi, aralarındaki yetki girişimlerinin önlenmesi için gerekli sınırların doğru çizilmesidir.

Böylece kuruluşlar, para, zaman ve enerjilerini birbirlerinin faaliyetlerini engellemek için değil, birbirlerini desteklemek için kullanabileceklerdir.

Ayrıca, burada sözü edilen bütün Beceri Kazandırma programlarının finansmanını sağlamak üzere, Mesleki Eğitim Fonunun kullanımını düzenleyen bir yönetmelik hazırlanacaktır. (Bkz. 4A1)

4.23-Asgari Personel Nitelikleri Yönetmeliği

Herhangi bir işletme içindeki işleri oluşturan çeşitli MİBS* (Bkz. 4.32) modüllerinden en az hangilerinin birer sertifika ile belgelendirilmesi gerektiği (Bkz. 4.41) ve bu modül eğitimlerini almış kişilerden beklenmesi gereken asgari beceri düzeyleri, *Asgari Personel Nitelikleri Yönetmeliği* ile tanımlanır.

4.3-Çeşitli becerilerin kompoze edilebileceği bir müfredatın geliştirilmesi

4.31-Öz Beceriler sisteminin tanımlanması

Bir eğitim sisteminin başlıca ilgi alanları, nelerin öğretileceği ve bunların nasıl öğretileceğidir. Bu araç yardımıyla, ilk alan olan "öğretilecekler" konusunda çağdaş bir yaklaşımın hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Bu yaklaşıma göre, bir kişinin ihtiyacı olan temel bilgi ve becerilerin, belirli sayıda öz (modül)ün birleştirilmesi yoluyla oluşturulabilmesi mümkündür. Kişinin daha sonraki bilgi ve beceri ihtiyacı ise kazanmış olacağı "*öğrenmeyi öğrenme*" öz'ü yoluyla karşılanabilecektir. Kullanılacağı öngörülen özlerin bir listesi, bu dokümanın bir eki olarak verilmiştir. (Bkz. EK)

Sayısı, 103 adet olan bu öz lerin, toplumumuzun ihtiyaçlarına göre gözden geçirilip, müfredat sistemimizin temeli olarak kullanılması öngörülmektedir.

4.32-Modüler İstihdam Becerileri Sistemi (MİBS) tanımlanması

Bir işyerindeki her ayrı fonksiyon için ihtiyaç olan bilgi ve becerileri modüller halinde tanımlayan bir sistemdir. Modüllerin her biri kendi başına, bir işletmedeki bir fonksiyonu ifade eder.

İşletmenin büyüklüğüne göre bir modül tek başına ya da diğer birkaç modülle birlikte bir kişiye (iş) olarak verilir.

Büyük bir işletmede 1 modül 1 iş olabilirken, daha küçük bir işletmede birden fazla sayıda modül 1 işi oluşturabilir.

İşte bu nedenle, iş adları her zaman, her yerde aynı içeriğe sahip değildir. Bu yüzden de iş adlarına dayalı meslek eğitimi verimsiz bir eğitim sistemidir.

Bunun yerine MİBS kullanılması öngörülmektedir. Özet olarak MİBS, kişilerin sürekli öğrenmelerini teşvik eden ve ihtiyaçlara tam uygun eleman yetişmesine imkan tanıyan bir meslek eğitimi sistemidir.

Bu araç yardımıyla, meslek eğitim sistemimize uyan modüllerin tanımlanması öngörülmektedir.

4.33-Mevcut meslek eğitimi sisteminin, Öz Beceriler ve MİBS'e dayandırılması

Mevcut Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemi müfredatının, sanayimizin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı bilinmektedir. Bunun nedeni, mesleki eğitim sistemimizin dayandığı müfredatın modüller olmayışıdır. Belirli modüller biraraya getirilerek, değişen beceri ihtiyaçlarının kompoze edilebilmesine imkan vermemektedir. Mevcut sistem, sabit (değişmeyeceği varsayılan) bir beceri ihtiyacı tahminine dayalıdır.

Değişim hızının küçük olduğu dönemlerde ihtiyaçları karşılayabilen bu müfredat sistemi, günümüzün hızlı değişim koşullarına cevap verememektedir.

Buna göre, mesleki eğitim müfredatı MİBS'e dayandırılacak ve modüller, (öz beceriler) den oluşturulacaktır. Böylece oluşacak yeni mesleki eğitim düzeni, artık doğrudan doğruya belirli meslek mensuplarını yetiştirmeyecek, fakat işgücü piyasasının ihtiyaç gösterdiği becerilere sahip formasyonda kişiler yetiştirecektir.

Bu kişilerin, spesifik mesleklere yönlendirilmesi ise okul-endüstri işbirliği yoluyla, "**meslek ayrıntılarını öğrenme dönemi**" içinde uygulanacak özel programlar yoluyla işyerlerinde sağlanacaktır.

4.4-Sertifika sistemi

4.41-Sertifika sisteminin tanımlanması

Sanayi ve hizmet sektörlerinde uygulanmak istenebilecek herhangi bir eğitim sisteminin başarısı, mutlaka o sistemin yetiştirdiği elemanlara doğacak talebin düzeyine bağlıdır.

Kurulabilecek en iyi eğitim sistemi dahi, eğer ürünlerine yeterli talep yoksa bir fayda sağlayamayacaktır.

Eğitim sistemi her ne olursa olsun muhakkak ki bir maliyeti vardır. Bu maliyetin bütününe Devlet karşılıyor ise, gerek işletme sahiplerinin ve gerekse çalışanların bir eğitim almak istemeleri doğaldır.

Ancak, bu maliyeti Devletin bütünüyle karşılaması mümkün olmadığına ve gerek de bulunmadığına göre ne işletmeciler ve ne de çalışanlar eğitimi arzu etmeyeceklerdir. Nitekim bugün durum da budur. Hemen hemen hiç bir işletme elemanlarından o işi yapabileceklerine dair bir sertifika istememektedir.

O halde, hiç olmazsa belli işleri yapabilmek, bir belge (sertifika) sahibi olmak koşuluna bağlanmalıdır. Bu zorunluğa "**Sertifika Sistemi**" adı verilecektir.

Sertifika Sisteminde her beceri modülünü öğrendiğini kanıtlayan öğrenciye, bunun bir belgesi olarak bir sertifika verilecektir.

Eğer kişinin işi birden fazla sayıda modülün öğrenimini gerektiriyor ise kişinin, o modüllere ait sertifikalara ayrı ayrı sahip olması gerekecektir.

Kişi, işiyle ilgili modülleri her ne yolla (kendi kendine çalışarak, deneyimle veya bir eğitim programına katılarak) öğrenmiş olursa olsun, bu becerisini Devletçe kabul edilmiş bir sınavda kanıtlamak ve gerekli sertifika(lar)ı almak zorundadır.

Bu sınav, Sertifika Kurulu adı verilecek bir organ tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır (mesela ÖSYM aracılığıyla).

Bir işletmedeki işler içindeki hangi MİBS modüllerinin birer sertifika ile belgelenmesi gerektiği **Asgari Personel Nitelikleri Yönetmeliği** adı verilen bir yönetmelikle belirlenecektir. (Bkz. 4.23)

4.5-Beceri Kazandırma teknolojilerinin geliştirilmesi

4.51-Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) ve Videodisk Destekli Eğitim (VDE)

Beceri Kazandırmada önemli darboğazlardan birisi de eğitimcilerin nitelik ve nicelik açılarından yetersizliğidir. Bu yetersizliklerin aşılmasında bilgisayar ve videodisk teknolojilerinden

yararlanılması öngörülmektedir. Fiyat olarak pahalı olmasına rağmen, yüksek *eğitim verimliliği* dolayısıyla beher öğrenci başına düşen maliyetin en düşük olduğu yöntem olan BDE veya VDE'den şu şekilde yararlanılacaktır:

4.511-BDE/VDE yoluyla eğitim verecek olan küçük eğitim girişimcilerinin desteklenmesi

Bu araç, üç amacı birlikte gerçekleştirmeye yöneliktir:

- (1) Küçük eğitim firmalarının kurulması vasıtasıyla eğitimin yaygınlaştırılması
- (2) Eğitimin, yeni bir iş kurma alanı olarak kullanılması suretiyle istihdamın gelişmesine katkı sağlaması
- (3) Yeni eğitim teknolojilerinin kullanıma girmesi

Küçük eğitim firmalarının desteklenmesi için öngörülen araçlar ise şunlardır:

- (a) BDE/VDE teçhizatının teşvikler kapsamına alınması,
- (b) Bu tür girişimlere 5 yıl süreyle vergi bağışıklığı sağlanması,
- (c) Özelleştirilecek KİT'ler başta olmak üzere, kamu kuruluşlarının bu firmalarla *Hizmet Alımı Güvencesi Sözleşmeleri* yapmalarının sağlanması,
- (d) Vakıf gayrimenkullerinin öncelikli tahsisi,
- (e) Küçük sanayiye sağlanan tüm kredi kolaylıklarının küçük eğitim girişimcilerine de tanınması
- (f) BDE/VDE teçhizatının gümrük ve rüsumlardan bağışık kılınması.

4.6-Beceri kazandırmayı destekleyici araçlar

4.61-Okumanın yaygınlaştırılması

4.611-Okumayı özendirme kampanyaları düzenlenmesi

Yapılan etüdlar, halkımızın çeşitli nedenlerle az okuduğunu göstermektedir. Bu nedenler arasında şunlar vardır:

- * Yazmayı teşvik edecek bir iklimin yaratılamamış olması,
- * Yıkıcı ideolojiler veya ticari amaçlı istismarın elenebileceği bir "*Milli Yayın Sınıflandırma Sistemi*" kurulamamış olması,
- * Sistem kurma konusundaki yetmezlik,
- * Temel serilerin seçiminde, evrensel ölçülerin dışında yalnızca belli düşüncelere ağırlık verilmiş olması,
- * Kültür Bakanlığının yayın politikasını oluşturmamış oluşu,
- * Yöneticilerin, eğitimi, bir yönetim aracı olarak görmeyişleri,
- * Yabancı dildeki okuma malzemesinin Türkiyede basımı imkanlarının araştırılmamış oluşu,
- * Okuma alışkanlığı yaratacak programların bulunmayışı,
- * Kitle iletişim araçlarının okuma alışkanlığı yaratacak şekilde bir yönlendirme yapmayışları,
- * Sinema, tiyatro, skeç vb dallarda okumaya özendirici senaryoların bulunmayışı,
- * Kamuoyunda hayranlık toplayanların okuyanlardan çok, güzellik, zenginlik vb nitelikleriyle ön planda oluşlarının yarattığı atmosfer,
- * Bireylerin, ekonomik güçlüklerle karşı koyabilecekleri araçlar portföyü içinde genellikle bilgiye değil kurnazlığa dayalı araçların yer alması.

Yukarıdaki nedenler, çok sayıda neden arasından seçilmiş "en önemli" sebeplerdir. Bu sebeplerin her biri için birer program geliştirilip uygulanması öngörülmektedir.

4.612-Hızlı okuma kursları düzenlenmesi

Hızlı okuyabilmenin, kişilerde okuma zevkini tahrik eden önemli bir neden olduğu bilinmektedir. Buna göre, Halk Eğitimi Merkezleri yoluyla hızlı okuma kursları düzenlenecektir.

4.613-Her yerleşim birimine bir kitaplık programı

Okuma ve fayda sağlamanın birleştirilerek okuma alışkanlığının yerleştirilebileceğine inanılmaktadır.

Okuma alışkanlığının yanı sıra, Türkçeyi yeterince bilmeyen nüfusa Türkçe öğretmenin yolu da, onların bu yolla bir fayda sağlayabilmeleridir. Bu amaçla, her mahalleye (genel olarak her yerleşim birimine) küçük ölçekli bir kitaplık açılması öngörülmektedir. Bunu teminen, bu kitaplıkların kitap içeriğinin ne olması gerektiği, nasıl yönetileceği, nasıl güncel tutulabileceği, finansmanının nasıl sağlanacağı konularında bir çalışma yapılacaktır.

4.614-Okuma malzemelerinin alışına sübvansiyon uygulanması

Okuma malzemelerinin alışında uygulanan vergilerin tamamı sübvansiyon edilecektir.

4.62-"Milli Yayın Sınıflandırma " esaslarının belirlenmesi

Okumayı ve yazmayı caydıran nedenlerden birisi de bu alanlara uygulanan sansürlerdir. Yıkıcı ideolojilerin ve ticari amaçlı suistimallerin okuma malzemelerini kullanmaları, buna sebep olmaktadır.

Bu tür yayınları ayırmanın yolu sansürden değil, bir sınıflandırma sistemi yoluyla her sınıf okuma malzemesine ayrı prosedür uygulanmasından geçmektedir. Gelişmiş ülkelerde uygulanmakta olan "Yayın Sınıflama Sistemleri" nden esinlenerek bir sistem kurmak için bir çalışma yapılacaktır.

4.63-Okuma malzemesi hazırlama

4.631-Çeviri hizmetlerinin teşviki programı

Okumayı özendirmenin ana felsefesi, *okuma yoluyla* fayda sağlama olacaktır. Okumayı yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası haline getirebilmiş toplumlar bunu bu yolla başarmışlardır.

Dilimizde, yazılmış kitap sayısının son derece az olmasının yanısıra, bunların fayda sağlamaya yönelik olanlarının oranı da ayrıca düşüktür. Bu nedenle, çeviri hizmetlerine özel bir önem verilecektir.

Çeviri gelirlerinin vergilendirilmesinin yarattığı caydırıcılık, bunların sübvansiyonu yoluyla giderilecektir.

Ayrıca, fayda sağlayıcı eser çevirisi yapanların eserlerinin belirli bir miktarının kütüphanelerce satın alınması yoluna gidilecek ve böylece bir yandan kitap sayısı artırılırken, bir yandan da yabancı dil bilmek özendirilecektir.

4.632-Yabancı dilde hazırlanmış "Pratik Fayda Sağlayıcı" yayın dizilerinin çevrilmesi

(4.631)de anılan teşvikler yoluyla, gelişmiş ülkelerde yayımlanmış pratik yarar sağlayıcı diziler dilimize çevrilecektir. Bu amaçla gerekli araştırma yapılarak, çevirisi yapılacak diziler derhal belirlenecektir.

4.633-Gençlere yönelik popüler konularda periyodikler yayımlanmasının teşviki

Bir yandan gençlerin ilgisini çekerken, bir yandan da onlara faydalı birşeyler öğretebilen, onlara "birşey yapma"nın zevkini aşılatabilen popüler yayınlar* hazırlanması teşvik edilecektir.

4.634-Mikroform kitaplıklar kurulması

"Her Yerleşim Birimine Bir Kitaplık Kurulması" programı (bkz : 4.613), oldukça ağır bir finansman yükünü içermektedir. Mikroform tekniği ile bu maliyet 1/10 ila 1/20 ye düşebilmektedir. Özellikle her kütüphanede bulunması gereken, referans yayın niteliğinde ve pahalıya edinilebilen yayınların bu yolla bulundurulması, yer ve maliyet açılarından yarar sağlayacaktır.

4.635-"Her Köye Bir Bilgisayar"

Bilgisayara bir anlamda, karşısında oturana Dünyanın tüm yazılı, görsel ve işitsel malzemelerinin kapısını açan bir araç olarak bakılabilir. Özellikle CD (Compact Disc) teknolojisindeki gelişmelerin yol açtığı nisbi ucuzluk, bu araçların avantajını artırmıştır.

* MİBS : Her bir modülü kendi başına istihdam yaratabilen bir Beceri Kazandırma sistemidir.

Her köye yerleştirilecek bir bilgisayarın, yeterli yazılımlarla desteklenmesi halinde "Köyün Danışmanı" şeklinde kullanılması mümkündür.

Özel olarak hazırlanacak CD ler üzerinde, yöresel ihtiyaçlara cevap verebilen konular yer alacak ve özellikle gençlerin "sorunlar bilgiyle çözülebilir" konusundaki bilincinin geliştirilmesine yarayacaktır.

Konu, finansman ihtiyacı da dahil derhal bir proje haline getirilecek ve icra gücü edinilince uygulamaya konulacaktır.

4.636-Yabancı dil öğreniminin teşviki

Dünyada üretilmiş ve halen üretilmekte bilgilerin, çeviri yoluyla dilimize aktarılması son derece güçtür. Her 10 yılda ikiye katlanmakta olan bilgi hacmine erişebilmek için, çeviri hizmetlerinin yanısıra, doğrudan yabancı dil öğreniminin de özendirilmesi gerekmektedir.

Yabancı dil öğretimi konusunda yurdumuzda mevcut sistemin başarısızlığı bir gerçektir.

Öğretme teknolojileri konusundaki yetmezliklere ek olarak, yabancı dilin, fayda sağlayabilmekle özdeşleştirilememiş olması da hatalardan biri olmuştur.

Buna göre, öğretilen dilin mutlaka "görünür fayda"ya dayalı olmasına özen gösterilecektir.

Yabancı dil öğrenmeyi özendirebilecek en etkin motivasyon, herkesin kendi ilgi alanındaki yayınları çok ucuza temin edebilmesidir. Bu amaçla gereken sübvansiyon sağlanacaktır.

Bir diğer özendirme ise, bir yabancı dili, o dilden çeviri yapabilecek düzeyde öğrenmiş olanların çevirecekleri yayınlardan belirli bir asgari miktarın Kültür ve Milli Eğitim Bakanlıklarının kütüphanelerinde bulundurmaya üzere satın alınmasının garanti edilmesidir. Bu özendirme tedbirleriyle ilgili mevzuat tasarıları derhal hazırlanacaktır.

4.64-Bilgiye erişme imkanlarının artırılması

4.641-"Türk-Net" kurulması

(4.635)de açıklanan "Her Köye Bir Bilgisayar" projesinin tamamlayıcı bir modülü olmak üzere, PTT hatları yoluyla bu bilgisayarları belirli merkezlere bağlayabilecek bir ağ (Türk-Net) kurulması öngörülmektedir.

Böylece, her bilgisayar sahibi köyün, belirli yazılımlara ucuz ve kolay erişebilmesi sağlanabilecektir. Bu ağın ön projelendirme çalışmasına derhal başlanacaktır.

4.642-Mevcut bilgi ağlarının kullanıma hazır hale getirilmesi

Halen Türkiye'nin bağlı bulunduğu bilgi ağlarına (DIALOG, EARN gibi), yurdumuzun daha fazla noktasından erişilmesi sağlanacaktır. Bu amaçla, önce 29 üniversitenin tamamının bu ağlara bağlanması öngörülmektedir.

4.643-Gelişmiş ülkelerin kütüphaneler kurmasının sağlanması

Gelişmiş ülkeler, kendi teknoloji ve kültürlerini tanıtmak için yurdumuzda çeşitli etkinliklerde bulunmaktadır. Bunların yaygınlaştırılması için gerekli çaba harcanacaktır. Bu amaçla, bu gibi ülkelerin büyük elçilikleriyle temas edilerek bu konudaki eğilimleri araştırılacaktır.

4.644-Bölgesel video eğitim malzemeleri merkezleri kurulması

Yurdumuzun her noktasında yaygın olarak bulunan video kaset çalıcılar, yaygın eğitim amacıyla kullanılabilir çok değerli birer "atıl yatırım"dır. Bu aletleri yararlı birer eğitim aracı haline çevirmek için gereken girdi, eğitsel ihtiyaçlara cevap verebilecek video kasetlerdir.

Üretimleri ve/ya tedarikleri oldukça pahalı olan bu kasetlerin, bölgesel merkezlerde bulundurulması öngörülmektedir. Bu merkezler olarak Kültür ve Milli Eğitim Bakanlıklarının kütüphanelerinin kullanılması öngörülmektedir. Bu merkezlerde bulundurulacak video eğitim malzemelerinin neler olması gerektiği konusunda derhal bir çalışma başlatılacaktır.

4.65- Beceri Kazandırma ile ilgili kurumların reorganizasyonu

4.651-İş ve İşçi Bulma Kurumunun reorganizasyonu

Tüm kamu kuruluşları gibi İş ve İşçi Bulma Kurumu (İİBK) nun da küçültülmesi* ve güçlendirilmesi öngörülmektedir. Bugünkü kalabalık kadrosu ile, kuruluş yasasında öngörülen işlevleri yapmasına imkan bulunmayan bu kurumun "bizzat yapan değil yaptıran" bir kuruluş haline getirilmesi öngörülmektedir.

4.652-Özel iş ve işçi bulma kurumları kurulması

İİBK'nun ana fonksiyonunu, iş ve çalışanın buluşturulması, çalışanın vasıflarının işgücü piyasasının gerektirdiği düzeylere çıkarılması vb işlevleri yapmayı bir "iş" olarak kabul etmiş girişimcilere ortam yaratmak ve o ortamın suistimalini önleyerek korumak olduğu kabul edilmektedir.

Bu bağlamda, sayılan işlevlerin bir kısmını ya da tamamını yapmak üzere özel girişimcilerin ortaya çıkması teşvik edilecektir. Bu amaçla, İİBK'nun bu alandaki tekeli kaldırılacaktır.

4.66-İşgücü Piyasası Enformasyon Sistemi kurulması

İstihdama yönelik alınacak kararlar ile, kalkınma planlarına dayalı tedbirlerin gerçekleştirilme başarısının belirlenmesine yardımcı olacak ve toplum yapısında çalışma hayatı ile ilgili olarak meydana gelecek değişimlerin sayısallaştırılmasını temin edecek, nüfus ve onun coğrafi dağılımı, sektörler, meslekler, eğitim, yaş, sağlık durumuna göre, işgücünün bileşimini ortaya koyabilecek bir sistem kurulması öngörülmektedir.

4.7-Spor becerilerinin geliştirilmesi

4.71-"Her Mahalleye Bir Spor Tesisi" programı

Gençlerin, faydalı faaliyetler yoluyla kullandırılmamış enerjilerinin, olumsuz eylemlerin itici gücü olarak kullanılmaya en uygun unsur olduğu bilinmektedir. Bu faydalı faaliyetlerin başlıcası eğitim olmasına rağmen, eğitim alt-yapısının hazır olmayışı, bu dokümanda öngörülen eğitim hayatını düzenleyici tedbirlerin uygulamaya konulmasının az çok süre alacak olması, eğitimin bu alanın bütününe kapsayamaması ve nihayet eğitimin, bu enerji potansiyelinin ancak bir bölümünü emebilmesi nedenleriyle sporun bir uğraş dalı olarak kullanılması öngörülmektedir.

Bu amaçla, her mahalleye çağdaş standartlarda birer spor tesisi yapılması ve bu tesisler yoluyla bir yandan gençlere olumlu alışkanlıklar (bıradara yarışma, kurallara uyma, bedenine karşı sorumluluk duyma gibi) kazandırılırken, bir yandan da olası yeteneklerin Türk sporuna kazandırılması planlanmaktadır.

4.72-"Spor Eğitimi Kredisi" sistemi

(4.71)de anılan sistemin iki girdisi; bu tesislerde görev yapacak eğitimcilerin eğitimi ile gençlerin spor eğitimine teşvik edilmeleri için parasal yönden desteklenmeleridir.

"Eğitim Kredisi Sistemi"nin bir parçası olarak, kısa-vade içinde yürürlüğe konulacak olan "Spor Eğitimi Kredisi Sistemi" yoluyla gençlerin kredilendirilmesi öngörülmektedir.

Kredi kaynağının gelirleri olarak bütçe, geri ödemeler ve profesyonel spor yoluyla elde edilecek gelir vergilerinin bir bölümü öngörülmektedir.

4.73-Mevcut spor tesislerinin kapasite kullanımının artırılması

(4.71)de anılan tedbirin bir destekleyicisi olmak ve o tedbirin çok kısa-vade içinde yürürlüğe girmesini sağlamak üzere, halen mevcut spor tesislerinin kapasite kullanımının artırılması öngörülmektedir.

Yapılmış olan bir çalışma, mevcut tesis kapasitelerinin küçük bir bölümünün kullanılabilirliğini, bunun da çeşitli sebeplerinin bulunduğunu göstermiştir.

Buna göre, anılan etüdde belirtilen, kapasite kullanımını sınırlayıcı unsurları gidermeye yönelik bir paket hazırlanacaktır.

Diğer yandan, kamu kuruluşlarının mekanik üretim birimlerinin atıl kapasitelerinden yararlanmak suretiyle üretilebilecek prefabrike modüler spor teçhizatının maliyet fiyatına satılması planlanacaktır. Bu amaçla kullanılabilir atıl kapasiteler derhal tesbit edilecektir.

Daha uzun vadede ise hazırlanan paket yürürlüğe konulacak, bir yandan da kamu kuruluşlarının üretim tesislerinin atıl kapasitelerinden yararlanılıp spor teçhizatı üretimine geçilecektir.

4.8-Uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesi

4.81-Beceri ile ilgili yabancı kuruluşlar veri-tabanı geliştirilmesi

Gelişmiş ülkelerde ve onların birlikte oluşturdukları uluslararası kuruluşlarda, beceri kazandırma ile ilgili deneyimlere ilişkin bilgilerin Türkiye'ye aktarılması öngörülmektedir. Bu amaçla bir tarama yapılarak bu tür kuruluşları içeren bir veri-tabanı hazırlanacak ve sürekli olarak güncel tutulması sağlanacaktır.

4.82-Beceri ile ilgili yabancı kuruluşlar masası oluşturulması

(4.81)de anılan veri-tabanınca içerilen kuruluşlarla ve de bu kuruluşlar yoluyla ilgili ülkelerin diğer kurum ve kuruluşlarıyla ilişkiler kurulması ve yürütülmesi için daimi bir organizasyona ihtiyaç bulunmaktadır. Buna, Yabancı Kuruluşlar Masası adı verilmiştir. Masa'nın, (4.B) de anılan İstihdamdan sorumlu Devlet Bakanlığına rapor edecek şekilde Başbakanlık bünyesinde kurulması öngörülmektedir.

4.9-Mevcut Beceri Kazandırma kuruluşlarının performanslarının geliştirilmesi

4.91-Mevcut Beceri Kazandırma kurumları envanteri

Halen çok sayıda kuruluş (Bakanlıklar, diğer kamu kuruluşları, gönüllü kuruluşlar gibi) Beceri Kazandırma ile ilgili faaliyette bulunmaktadır. Bu kuruluşlarca yürütülen programların yeterince desteklenmesi, müfredatları açısından mevzuata aykırılıklar taşımaması ve olası tekerrürlerin önlenmesi için ilk yapılması gereken, bunların bir envanterinin tesbiti ve sürekli olarak güncel tutulabilmesidir. Böylece, Beceri Kazandırma ile ilgili tüm kurumlar arasında bir iletişim ağı oluşturulacaktır.

4.92-Mevcut kurumların performans eleştirisi ve geliştirici önlemler üretilmesi

(4.91)de anılan Beceri Kazandırma ile ilgili kuruluşların tümünün başarı düzeyleri aynı değildir ve bu doğaldır. Ancak, bu düzeylerin artmasını önleyen hususlar saptanabildiği takdirde daha başarılı bir yapı oluşturmak da mümkündür. Bu amaçla, Beceri Kazandırma ile ilgili kuruluşlar tek tek gözden geçirilerek performansları değerlendirilecek ve geliştirici önlemler tasarlanacaktır.

4.A-Beceri Kazandırma için finansman kaynakları geliştirilmesi

4.A1-Mesleki Eğitim Fonu

Halen mevcut bulunan, ancak yeterli etkinlikle kullanılamayan bu fon, bu politika dokümanında açıklanan araçlar için gerekli finansmanın temininde kullanılacaktır.

4.A2-İstihdam Fonu

DMP İstihdam Politikası ve onun bir parçası olan bu dokümanda öngörülen araçların gerektirdiği finansmanın sağlanmasına katkıda bulunmak üzere bir istihdam fonu oluşturulması öngörülmektedir. İstihdam fonu ile ilgili mevzuatın ayrıntıları **İstihdam Politikası*** dokümanında verilmiştir. Ancak, genel bir ilke olarak tüm finansman gereksinimlerinin bütçe yoluyla karşılanması öngörülmekte olup, başlangıçta gerekli reformların süratle yapılabilmesini teminen bu fon kurulacaktır.

4.A3-Genel Bütçe katkısı

Araçların gerektirdiği finansmanın esas kaynağı bütçedir. Yukarıda açıklanan iki fonun sisteme katkılarının zaman içinde azaltılması ve tüm giderlerin bütçe tarafından öngörülen kalemlere inhisar ettirilmesi sağlanacaktır.

4.A4-Eğitim Kredisi Sistemi

Yalnız beceri kazandırma amacına yönelik programlar değil, eğitim sistemimizin bütünü için kullanılacak olan bir kredi sistemi öngörülmüştür.

Sistemin özü, tüm eğitim programlarının ücretli olması, herhangi bir programdan yararlanan bir kişinin, durumu uygun ise programın devamınca, mali durumu uygun değilse, bir gelire kavuştuğu zaman ödenmek üzere borçlanması, bir diğer deyişle kredilendirilmesidir.

Kredi sisteminin uygulanmasıyla, gelir farklılıklarının eğitim fırsatlarından yararlanmaya yansımaları önleneyeği gibi, yeni programların finansmanı için de kaynak yaratılmış olacaktır.

4.B-Programın yönetimi

Bu politika dokümanında öngörülen araçlar, çeşitli bakanlıkları ve kamu kuruluşlarını ilgilendirmektedir. Ayrıca, çoğu araç reform niteliği taşımaktadır. Bakanlıklar hiyerarşisindeki durumu dolayısıyla Devlet Bakanlıkları bu işlevler için son derece uygundur.

Buna göre bu dokümanda öngörülen tüm araçlar, istihdamdan sorumlu Devlet Bakanlığının yönetimine bırakılacaktır.

EK: ÖZ BECERİLER LİSTESİ

SAYILAR

1 Sayılarla çalışma

- 1.1 Herhangi bir şeyi tek tek ya da kümeler halinde saymak
- 1.2 Sayısal bilgilerle çalışmak
- 1.3 Sayısal bilgilerin kontrol ve düzeltimi
- 1.4 Farklı kaynaklardan gelen sayısal bilgileri karşılaştırmak
- 1.5 Mal ve hizmetlerin maliyetleri ile çalışmak

2 Sayısal ve onlarla ilgili bilgilerle çalışmak

- 2.1 Yazılı ya da basılı şekildeki sayısal bilgi ya da sembollerin yorumlanması
- 2.2 Diyagram ve resimsel tanımların yorumlanması
- 2.3 Cetvellerin ve sayısal çıktılarının yorumlanması
- 2.4 Sayıları, renkleri ya da harf kodlarını yorumlayarak nesnelerin ayırılması
- 2.5 Sayıları, renkleri ya da harf sistemlerini yorumlayarak yerlerin bulunması

3 Tahmin Etmek

- 3.1 Gözlenen nesne ya da malzemelerin sayısını tahmin etmek
- 3.2 Bir süreç için gereken miktarların tahmin edilmesi
- 3.3 Payların ya da hakların tahmin edilmesi
- 3.4 Gözlenen bir yapının ya da cismin boyutlarını tahmin etmek
- 3.5 Ağırlık, hacim ya da diğer özelliklerin tahmin edilmesi
- 3.6 Her hangibir eylem için gerekli zamanın tahmin edilmesi
- 3.7 Bir eylem için geçmiş olan zamanın tahmin edilmesi
- 3.8 Nesne ya da malzemelerin kullanım oranlarının tahmin edilmesi
- 3.9 Malzeme veya hizmetlerin fiyatlarının tahmin edilmesi
- 3.10 Şekil veya açılarının kıyaslanıp tahmin edilmesi
- 3.11 Aralık veya deliklerin büyüklükleri ile bunlara uyacak parçaların tahmin edilmesi
- 3.12 Yetecek sayıda kutu veya kaplama malzemelerinin tahmin edilmesi
- 3.13 Sıraya koyma amacı ile büyüklük veya şeklin tahmin edilmesi
- 3.14 Alet, edevat ve makinalar için ayarlamaların tahmin edilmesi

4 Ölçme ve İşaretleme

- 4.1 Bir yapı ya da cismin boyutlarının ölçülmesi
- 4.2 Gereken şeklin veya boyutların işaretlenmesi
- 4.3 Ağırlık, hacim ve diğer özelliklerin ölçülmesi
- 4.4 Gereken bir hacmin ya da ağırlığın ölçülmesi
- 4.5 Bir sürecin ya da eylemin gerektirdiği zamanın ölçülmesi

5 Değer ve Maliyet Tanıma

- 5.1 Farklı mal ve hizmetlerin maliyetlerini kıyaslayabilme
- 5.2 Mal ve hizmetlerin satın alma veya kullanımlarındaki kar ve göreceli maliyetlerini kıyaslayabilme
- 5.3 Nesnelerin onlara gerekli itinaı gösterebilmek amaçlarıyla fiyatlarını tanıyabilme

HABERLEŞME

6 Direktifleri yorumlayarak bir bilgiye ulaşabilme

- 6.1 Diğer insanlara konuşarak bir bilgiye ulaşabilme
- 6.2 Yazılı kaynakları kullanarak bir bilgiye ulaşabilme
- 6.3 Gözlem yaparak bir bilgiye ulaşabilme
- 6.4 Sözlü direktifleri yorumlayabilme
- 6.5 Yazılı direktifleri yorumlayabilme
- 6.6 İşyerindeki diğer insanların ihtiyaçlarını bulabilme
- 6.7 Yanlış yapılan şeyler hakkındaki gerçekleri bulabilme
- 6.8 Müşterilerin ihtiyaçlarını bulabilme

7 Bilgi sağlayabilme

- 7.1 İşyerindeki diğer kişilere konuşma yoluyla bilgi sağlayabilme
- 7.2 Müşterilerle konuşma yoluyla bilgi sağlayabilme
- 7.3 Tablolar ve diagramlar vasıtasıyla, yazarak bilgi sağlayabilme
- 7.4 Diğer insanlara birşeyler göstererek (sergileyerek) bilgi sağlayabilme
- 7.5 İş akışı süresince sorulan sorulara cevap vererek bilgi sağlayabilme
- 7.6 İş sırasında oluşan problemleri diğerlerine açıklarken bilgi sağlayabilme

8 İnsanlarla Çalışabilme

- 8.1 İşyerindeki diğer kimseler yardım istediğinde, farkına varabilme
- 8.2 İşyerindeki diğer insanlardan yardım isteyebilmek
- 8.3 İşyerindeki, müşteri ve diğer insanların ihtiyaçlarının farkına varabilmek
- 8.4 İşyerindeki diğer insanlara yardım teklif edebilmek
- 8.5 İşyerindeki diğer insanlardan gelen istekler karşısında uygun (doğru) reaksiyonları gösterebilmek
- 8.6 İşlerin nasıl yapılacağı konusunda işyerindeki diğer insanlarla fikir alış verişi yapabilmek
- 8.7 İşyerindeki diğer insanlardan gelen şikayetler karşısında uygun (doğru) reaksiyonları gösterebilmek
- 8.8 Müşterilere yardım teklif edebilmek
- 8.9 Müşterilerden gelen istekler karşısında uygun (doğru) reaksiyonları gösterebilmek
- 8.10 Uygun bir ilişki düzeyini kurmak ya da devam ettirebilmek için müşterilerle konuşabilmek
- 8.11 Müşterilerden gelen şikayetler karşısında uygun (doğru) reaksiyonları gösterebilmek
- 8.12 İnsanların nezaman istisnai (sıradışı) davrandıklarını farkedip bir eylemde bulunup bulunmamak gerektiğini farkedebilmek

PROBLEM ÇÖZME

9 Bir eylemin adımlarını planlamak, belirlemek, revize edebilmek

- 9.1 Aktivitelerin sırasını belirleyebilmek
- 9.2 Kimin ne zaman, ne yapacağını planlayabilmek
- 9.3 Bir görev için gereken alet edavatlar, makinalar, stok ve malzemeleri planlayabilmek
- 9.4 Nesnelerin düzenlenmesini planlayabilmek

- 9.5 Kısmi bir amaç için haberleşme planı yapabilmek
- 9.6 Bilginin nasıl sunulacağını planlayabilmek (sunu)
- 9.7 Bilgiye erişimi planlayabilmek
- 9.8 Bir hatayı teşhis edebilmek
- 9.9 Doğabilecek tehlikeler ve güçlüklerle başa çıkabilme planları yapabilmek
- 9.10 Yanlış gitmiş işlerle nasıl başa çıkılabileceğini planlayabilmek

10 Karar Verme: Alternatifler Arasından Seçim

- 10.1 Ne zaman bir eylem gerektiğine, karar verebilmek
- 10.2 Bir şeyin hangi kategoriye girdiğine karar verebilmek
- 10.3 Bir eylemde, olası akışlardan birine karar verebilmek
- 10.4 Uygunsuz bir durumda en iyi ne yapılacağına karar vermek
- 10.5 Kaza ya da acill durumlarda doğru tepki konusunda karar verebilme

11 İzleme: Gelişmenin Kaydının Tutulması ve Denetim.

- 11.1 Bir kişinin bir işi standartlara uygun yapıp yapmadığının kontrolü
- 11.2 Bir aktivite ya da sürecin izlenmesi
- 11.3 Malzeme ya da stokların mevcudiyetinin izlenmesi
- 11.4 Malzeme, aletler veya ürünlerin kalite ve durumlarının kontrol edilmesi
- 11.5 Yazılı bilgilerin kontrol edilmesi
- 11.6 İşyeri güvenliğinin izlenmesi
- 11.7 Bazı şeylerin yanlış yapıldığının farkedilip, uygun tepkinin gösterilmesi.

PRATİK

12 Pratik Bir Aktivite İçin Hazırlanmak

- 12.1 Eğer işyeri alışılmış tipte değilse, orasını yerleştirmek
- 12.2 Belirlemek ve yerleştirmek
- 12.3 Kaldırmak, nakletmek veya ellemek
- 12.4 Kontrol etmek, ayarlamak veya temizlemek
- 12.5 Kolay ve güvenli çalışmaya göre düzenlemek
- 12.6 Başlangıç prosedürlerini uygulamak
- 12.7 Isıtma, havalandırma ve aydınlatmayı ayarlamak
- 12.8 Çalışma alanındaki potansiyel tehlikeleri kontrol etmek
- 12.9 Sağlık ve güvenlik prosedürlerini uygulamak

13 Bir pratik eylemin yapılması

- 13.1 Güvenli çalışma pratiklerini benimsemek
- 13.2 Nesne veya malzemeleri kaldırmak veya taşımak
- 13.3 Nesne veya malzemeleri işlemek
- 13.4 Teçhizat, makine, veya aletleri çalıştırmak, kontrol etmek veya ayarlamak
- 13.5 Teçhizat, makine, alet veya ürünleri kurmak, sökmek, monte etmek
- 13.6 Kaza veya tehlike hallerinde güvenli çalışma usullerini tayin etmek

14 Pratik bir eylemin bitirilmesi

- 14.1 Aletler, teçhizat, makineler: Durdurma prosedürlerini uygulamak
- 14.2 Ürünleri veya sonuçları kalite ve doğruluğu açısından kontrol etmek
- 14.3 Rutin bakım ve temizlik için prosedürleri uygulamak
- 14.4 Bir eylemin sonundaki ürünleri veya sonuçları teslim etmek
- 14.5 Takımlar, teçhizat, makine, malzeme, stok veya kalem, hayvanlar: Depolama ya da geri verme prosedürlerinin uygulanması
- 14.6 Gerekiyorsa, ilerideki kullanımlar için yeniden stoklamak
- 14.7 Çalışma alanındaki potansiyel tehlikeleri kontrol etmek
- 14.8 Sağlık ve güvenlik prosedürlerini uygulamak